

**KAJIAN TEKNO-EKONOMIK BOT TUNDA DI SANDAKAN,
SABAH**

MASLIAH ABDUL GHAFFAR

**FAKULTI SAINS GUNAAN DAN TEKNOLOGI
UNIVERSITI KOLEJ
(UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA)
TERENGGANU**

1997

LP
29
FSGT
1
1997

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

LP 274

1100023990

LP 29 FSGT | 1997

1100023990

Kajian teknologi ekonomik bot tunda di Sandakan, Sabah / Masliyah Abdul Ghaffar.

PERPUSTAKAAN
KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU

1100023990

1100023990

Lihat sebelah

LP
99
REGT
1
1957

**KAJIAN TEKNO-EKONOMI BOT TUNDA DI SANDAKAN,
SABAH**

Oleh

MASLIAH ABDUL GHAFFAR

Laporan Projek ini merupakan sebahagian
daripada keperluan untuk mendapatkan
Ijazah Bacelor Sains Perikanan

**FAKULTI SAINS GUNAAN DAN TEKNOLOGI
UNIVERSITI KOLEJ
(UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA)
TERENGGANU**

1100023990

PENGHARGAAN

Dalam menyiapkan projek ini, banyak pihak yang terlibat. Oleh kerana projek ini memerlukan penglibatan umum maka, tanpa kerjasama individu-individu tertentu, projek ini tidak akan menjadi suatu kenyataan. Terlebih dahulu saya bersyukur ke hadrat Allah s.w.t. yang telah memberikan keupayaan kepada saya untuk menyiapkan projek ini. Terima kasih kepada kedua orang tua saya yang telah memberikan galakan sepanjang pengajian ini. Penghargaan ini juga ditujukan kepada penasihat projek Dr. Khalid Samo yang telah banyak memberikan tunjuk ajar sepanjang perjalanan projek. Tanpa bantuan pihak Jabatan Perikanan, projek ini memang sukar dilakukan. Terima kasih kepada kakitangan Jabatan Perikanan Sandakan; En. Lawrence, En. Chin, En. Mohd. Sidek, En. Charles, En. Albert, En. Zapolous, En. Raden dan kakitangan lain yang terlibat secara langsung dan tidak langsung. Penghargaan juga tidak dilupakan kepada teman-teman seperjuangan; Manaf, Joe, Jun, Irwan, Zai, Baharim, Regi, Ijan, Tini, Mala, Fuza dan ‘coursemates’ B.S.I. Marin. Terima kasih Zulkefli kerana inspirasi yang telah diberikan secara tidak langsung. Semoga projek ini dapat menjadi panduan kepada perkembangan industri perikanan negara kita amnya.

Wassalam.

Abstrak

Kajian teknno-ekonomik bot tunda di Sandakan adalah kajian yang pertama dijalankan di Sandakan. Data sekunder terkumpul adalah amat terhad untuk dijadikan rujukan dan tidak memenuhi keperluan kajian. Oleh yang demikian, kajian ini menggunakan kaedah pengumpulan data secara terus dengan menggunakan borang soalselidik. Kajian ini bertujuan untuk memberikan gambaran kepada bakal pelabur yang berminat untuk menceburkan diri dalam sektor perikanan di Sandakan, Sabah. Pengumpulan data teknikal ciri-ciri bot adalah bertujuan untuk melihat tahap teknologi bot yang sedang digunakan dan bertujuan untuk memberi cadangan teknologi yang lebih sesuai untuk memberi kuantiti tangkapan yang maksimum. Kajian mendapati, bot bersaiz 34 hingga 70 Grt menunjukkan performan yang terbaik berbanding bot-bot dari saiz lain. Dari segi pelaburan, bot-bot dalam kelas ini mampu memberikan pulangan pelaburan dalam tempoh 9 bulan. Keputusan kajian menunjukkan, secara purata, tempoh pulangan pelaburan bot-bot tunda di Sandakan adalah 13 bulan. Selain faktor jualan dan kos pengeluaran, faktor usaha juga mempengaruhi kadar peningkatan tangkapan dan keuntungan.

ABSTRACT

A techno-economic study on trawlers is the first ever conducted in Sandakan. The secondary data is not available and insufficient to support this study. Therefore a direct method of data collection was used through questionnaires. The aim of this study is to provide some indication to potential investors interested in the fishery field in Sandakan. The collection of technical data on boats attempt to determine the level of technology used by fishermen and make a suggestion on appropriate technological characteristic to increase catch. The results of the study showed boats ranging in size from 34 GRT to 70 GRT perform well overpowered to boats of other sizes. In term of investment the boats within class are capable to provide return with 9 months of operation. The results showed that on the average return of investment is 13 months. Other than the total sale and production cost, fishing effort is very likely to affect the increasement of catch and profit.